

ODGOVORI SA POJAŠNJENJEM

Pitanje broj (1) – tačan odgovor C

Centralna izborna komisija BiH osigurava biračkim mjestima izborni materijal koji obuhvata osjetljivi i ostali izborni materijal. Osjetljivi izborni materijal čine: **glasački listići, obrasci iz člana 93. Pravilnika o provođenju izbora u BiH, izvodi iz konačnog Centralnog biračkog spiska po biračkim mjestima i štambilj iz člana 2. stav (1) tačka 31. Pravilnika**

Pitanje broj (2) – tačan odgovor A

Ukoliko izborna komisija, nakon prijema izbornog materijala, uoči određene nedostatke u pogledu količine i vrste primljenog izbornog materijala, dužna je **odmah, a najkasnije u roku od 12 sati od prijema izbornog materijala, pismeno izvijestiti Centralnu izbornu komisiju BiH kako bi se otklonili uočeni, ali opravdani nedostaci**

Pitanje broj (3) – tačan odgovor A

Za primopredaju izbornog materijala od i prema Centralnoj izornoj komisiji BiH odgovoran je **predsjednik izborne komisije ili član izborne komisije kojeg ovlasti predsjednik izborne komisije.**

Pitanje broj (4) – tačan odgovor A

Izborna komisija dan prije, a najkasnije 12 sati prije otvaranja biračkih mjesta, dostavlja izborni materijal na biračko mjesto. Izborni materijal obuhvata: izvod iz Centralnog biračkog spiska za određeno biračko mjesto; odgovarajući broj glasačkih listića; odgovarajući broj glasačkih kutija; komplet obrazaca za biračko mjesto; kandidatske liste, odnosno plakate s izgledom glasačkih listića na kojima se glasa u toj izornoj jedinici; plakate s uputstvima o načinu glasanja i informativnim sadržajima za birače; Zapisnik o radu biračkog odbora (ZARBO), potrošni materijal prema specifikaciji iz Zapisnika neophodan za proces glasanja i brojanja glasačkih listića i štambilj za dodatnu zaštitu glasačkih listića.

Pitanje broj (5) – tačan odgovor C

Dan prije održavanja izbora, najkasnije 12 sati prije otvaranja biračkog mjesta, izborna komisija na biračko mjesto dostavlja izborni materijal. Birački materijal se u noći prije otvaranja biračkog mjesta čuva: **u zaključanim prostorijama na lokaciji biračkog mjesta, uz policijsko osiguranje biračkog materijala.**

Pitanje broj (6) – tačan odgovor C

Ukoliko birački odbor utvrdi da preuzeti izborni materijal nije kompletan, odmah o tome obavještava **izbornu komisiju osnovne izborne jedinice koja je obavezna da u kontaktu sa Centralnom izbornom komisijom BiH otkloni sve nedostatke u najkraćem roku**

II – PRIJE OTVARANJA BIRAČKOG MJESTA

Pitanje broj (7) – tačan odgovor C

Po ulasku na biračko mjesto, sat vremena prije otvaranja biračkog mjesta, birački odbor obavlja sljedeće aktivnosti: ispisuju sve neophodne podatke na kovertu, odnosno pakete; predsjednik upisuje u Obrazac za brojno stanje broj birača koji su upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska; ručno broje primljene glasačke listiće za svaki izborni nivo i predsjednik u Obrazac za brojno stanje upisuje ukupan broj primljenih glasačkih listića; pokazuju praznu glasačku kutiju, nakon čega na nju stavljaju plastične pečate; predsjednik u Obrazac za brojno stanje upisuje serijske brojeve pečata glasačke kutije; postavljaju zapečaćenu glasačku kutiju na mjesto gdje je svi prisutni mogu vidjeti; na vidnom mjestu objavljuju spisak članova biračkog odbora sa naznakom političkog subjekta koji ih je nominirao; predsjednik upisuje u Zapisnik vrijeme otvaranja biračkog mjesta; predsjednik provjerava posmatračev identifikacioni dokument s fotografijom, koji zadržava do momenta kada posmatrač napušta biračko mjesto, utvrđuje da li se ime posmatrača nalazi na akreditaciji i u Zapisnik upisuje ime posmatrača, naziv subjekta koji ga je akreditirao, broj njegove akreditacije, vrijeme kada je posmatrač stigao i vrijeme kada je posmatrač napustio biračko mjesto i predsjednik upućuje posmatrače na mjesto gdje mogu sjesti i posmatrati izborne aktivnosti, te ih upozorava da se ne mogu miješati u izborni proces niti gledati u glasačku kabinu, ali da mogu postavljati pitanja u vezi s izbornim procesom i stavljati mišljenja ili primjedbe na izborni proces u Zapisnik o radu ili ih predati u pisanoj formi, uz obavezan potpis.

Pitanje broj (8) — tačan odgovor C

Redovno biračko mjesto dobija broj glasačkih listića prema broju birača na izvodu iz Centralnog biračkog spiska za određeno biračko mjesto, koji se zaokružuje na sljedećih **10, kako je propisano članom 7. stav (1) Pravilnika o provođenju izbora u Bosni i Hercegovini.**

Pitanje broj (9) – tačan odgovor C

Birački odbori na redovnom biračkom mjestu za opće izbore dobijaju glasačke listiće za **4 nivoa vlasti, osim biračkih odbora u Brčko distriktu BiH koji dobijaju glasačke listiće u zavisnosti od entitetskog državljanstva.**

Pitanje broj (10) – tačan odgovor A

Sat prije otvaranja biračkog mjesta, na biračkom mjestu sa predsjednikom i članovima biračkog odbora mogu se nalaziti **akreditirani posmatrači za posmatranje rada biračkog odbora.**

Pitanje broj (11) – tačan odgovor C

Sve radnje na biračkom mjestu mogu posmatrati akreditirani **posmatrači političkih subjekata, posmatrači udruženja i međunarodni posmatrači.**

Pitanje broj (12) – tačan odgovor C

U slučaju da birački odbor, prilikom ručnog brojanja primljenih glasačkih listića za svaki izborni nivo u vakuum pakiranjima glasačkih listića nađu materijal koji nije glasački listić, ili glasačke listiće na kojima nema odštampanih kandidata, ili glasački listić ne sadrži kandidatske liste za izbornu jedinicu, ili glasačke listiće koje nije propisala Centralna izborna komisija BiH, obavezan je da ih **odvoji i utvrdi njihov broj, kao i da utvrdi broj glasačkih listića koji su ispravni i odmah po saznanju o nepravilnostima, obavještava izbornu komisiju, koja je dužna da po obavještenju biračkog odbora otići na biračko mjesto i utvrdenu nepravilnost zapisati u Zapisnik o radu biračkog odbora u dio “Prije otvaranja biračkog mjesta”, te dostaviti pisani izvještaj o utvrđenoj nepravilnosti Centralnoj izornoj komisiji BiH.**

Pitanje broj (13) – tačan odgovor A

Za svako biračko mjesto birački odbor dužan je voditi Zapisnik o radu biračkog odbora ZARBO. Zapisnik o radu biračkog odbora je sačinjen tako da svaka stranica ima svoju kopiju na kojoj se preslikavaju podaci upisani na stranici. Svaka stranica obavezno sadrži broj biračkog mjesta. Za biračke odbore u Brčko distriktu BiH sačinjen je Zapisnik o radu biračkog odbora koji ima **dvije originalne stranice, koje imaju svoje kopije.**

III – OTVARANJE BIRAČKOG MJESTA

Pitanje broj (14) – tačan odgovor A

U obrazac Z8 Zapisnika o radu biračkog odbora na dan izbora (ZARBO) upisuju se podaci **o eventualnom prekidu rada u brojanju glasačkih listića**

Pitanje broj (15) – tačan odgovor B

U Obrazac Z7 Zapisnika o radu biračkog odbora na dan izbora (ZARBO) upisuju se podaci **o udaljavanju lica sa biračkog mjesta.**

Pitanje broj (16) – tačan odgovor C

U Obrazac Z9 Zapisnika o radu biračkog odbora na dan izbora (ZARBO) upisuju se podaci **o broju potpisa.**

Pitanje broj (17) – tačan odgovor B

Da bi birač ostvario svoje biračko pravo, potrebno je **da je ime birača upisano na izvodu iz Centralnog biračkog spiska (CBS) i da predoči jedan od tri važeća identifikaciona dokumenta (lična karta, pasoš ili vozačka dozvola) koje je izdala Bosna i Hercegovina.**

Pitanje broj (18) – tačan odgovor B

Biračko mjesto je otvoreno u vremenu **od 07.00 do 19.00 sati.**

IV – IZBORNI DAN – GLASANJE

Pitanje broj (19) – tačan odgovor A

Petočlani biračkog odbora ima predsjednika i četiri člana, koji su raspoređeni prema redoslijedu radnji koje se obavljaju na biračkom mjestu: **kontrola reda, identifikacija birača, izdavanja glasačkih listića i kontrola glasačke kutije.**

Pitanje broj (20) – tačan odgovor a

Kada birač bude identificiran i potpiše se u izvod iz Centralnog biračkog spiska, član biračkog odbora zadužen za izdavanje glasačkih listića, na svaki glasački listić, na prednjoj stranici ispod teksta “Uputstvo za glasanje“ **u donjem lijevom uglu stavlja otisak štambilja biračkog mjesta potpisuje se pored štambilja, zatim mu izdaje glasačke listiće i odmah ga upućuje prema jednoj od slobodnih glasačkih kabina kako bi popunio glasačke listiće.**

Pitanje broj (21) – tačan odgovor B

Na biračkom mjestu za glasanje u odsustvu glasaju birači koji **imaju status raseljenog lica.**

Pitanje broj (22) – tačan odgovor A

Biraču koji je sticanjem punoljetstva prvi put upisan u Centralni birački spisak od dana zaključenja Centralnog biračkog spiska do dana izbora, a koji biračkom odboru preda potvrdu izdatu od Centra za birački spisak kojom potvrđuje da se njegovo ime ne nalazi upisano ni na jednom izvodu iz Centralnog biračkog spiska, birački odbor će omogućiti glasanje **nepotvrđenim-kovetiranim glasačkim listićima.**

Pitanje broj (23) – tačan odgovor C

U Zapisniku o radu biračkog odbora (ZARBO) vodi se specifikacija nevažećih glasačkih listića, samo u slučaju da birački odbor prilikom brojanja glasačkih listića nađe glasačke listiće bez sigurnosnih elemenata, glasački listići koji nemaju vodeni žig, otisak štambilja, koji su kopirani ili skenirani. Birački odbor je dužan obavezno uposati broj nivoa vlasti u kom su se našli takvi nevažeći glasački listići u obrazac **Z10.**

Pitanje broj (24) – tačan odgovor B

Birač koji se nalazi na spisku koji je dostavila Centralna izborna komisija BiH o državljanima BiH koji su upisani na izvod iz Centralnog biračkog spiska (CBS) za glasanje izvan zemlje, a vratio se u BiH, omogućeno je da glasaju na biračkom mjestu **za izdavanje nepotvrđenih glasačkih listića.**

Pitanje broj (25) – tačan odgovor A

Predsjednik biračkog odbora vodi evidenciju o situacijama u kojima se koristi pomoć drugog lica na PDL obrascu.

Pitanje broj (26) – tačan odgovor B

Da bi posmatrao aktivnosti biračkog odbora, akreditirani posmatrač mora **biti akreditiran za posmatranje rada biračkog odbora, imati važeći identifikacioni dokument i akreditaciju (bedž) vidno okačen na sebi.**

Pitanje broj (27) – tačan odgovor B

U slučaju da birač pokuša u glasačku kutiju ubaciti glasački listić koji se po boji ili na drugi način razlikuje od originalnih glasačkih listića koji se izdaju na biračkim mjestima, član biračkog odbora zadužen za kontrolu glasačke kutije obavijestit će o tome predsjednika biračkog odbora, koji će prekinuti proces glasanja i uz intervenciju policije taj glasački listić oduzeti biraču. Predsjednik biračkog odbora će u Zapisnik o radu biračkog odbora evidentirati ovaj slučaj, zapisujući i podatke s identifikacionog dokumenta birača. O navedenim slučajevima predsjednik biračkog odbora odmah obavještava **izbornu komisiju.**

Pitanje broj (28) – tačan odgovor A

Prilikom glasanja birač koji je slijep, nepismen ili fizički nesposoban ima pravo koristiti pomoć drugog lica kojeg on izabere i uz odobrenje predsjednika biračkog odbora. Član biračkog odbora zadužen za identifikaciju u dio predviđen za potpis upisuje: **broj identifikacionog dokumenta birača koji glasa, a slijep je, nepismen ili fizički nesposoban i birača koji mu pomaže, pored njegovog potpisa.**

Pitanje broj (29) – tačan odgovor A

Birač koji promijeni prebivalište iz jedne općine (osnovne izborne jedinice) A u drugu općinu (osnovnu izbornu jedinicu) B u periodu od zaključenja konačnog Centralnog biračkog spiska (CBS) do dana održavanja izbora, biračko pravo će ostvariti u općini A, odnosno općini u kojoj je imao prijavljeno prebivalište prije zaključenja konačnog Centralnog biračkog spiska.

Pitanje broj (30) – tačan odgovor A

Na biračkom mjestu za glasanje u odsustvu biraču se izdaje **koverta sa kombinacijom glasačkih listića općine za koju birač ima pravo glasa, što je evidentirano u izvodu iz Centralnog biračkog spiska (CBS).**

Pitanje broj (31) – tačan odgovor C

Član biračkog odbora zadužen za identifikaciju **provjerava identitet birača; pronalazi biračevo ime u izvodu iz Centralnog biračkog spiska; upozorava birača da se mora potpisati identično kao na identifikacionom dokumentu i osigurava da se birač potpiše pored svog imena u izvodu iz Centralnog biračkog spiska u odgovarajućem šablonu. Potpis u Izvodu iz Centralnog biračkog spiska mora odgovarati potpisu u dokumentu kojim je izvršena identifikacija.**

Pitanje broj (32) – tačan odgovor A

Predsjednik biračkog odbora je obavezan obavijestiti izbornu komisiju o potrebi njegovog odsustva ili odsustva članova biračkog odbora sa biračkog mjesta, kako bi izborna komisija mogla angažirati njihove zamjenike da dođu na biračko mjesto i preuzmu njihove funkcije. Predsjednik biračkog odbora je obavezan da sve promjene osoblja na biračkom mjestu evidentira u **dio Z3 Zapisnika o radu biračkog odbora.**

Pitanje broj (33) – tačan odgovor A

Prilikom izdavanja glasačkih listića predsjednik mobilnog tima stavlja otisak štamblja mobilnog tima na svaki glasački listić, na prednjoj stranici ispod teksta “Uputstvo za glasanje” uputstva u donjem lijevom uglu, zatim se potpisuje pored štamblja te glasačke listiće i zaštitnu kuvertu daje biraču.

Pitanje broj (34) – tačan odgovor B

Mobilni tim obilazi birače vezane za domove, hospitalizirana lica ili birače koji će glasati u zatvorima i pritvorskim jedinicama **prema planu obilaska tih birača koji je izradila izborna komisija.**

Pitanje broj (35) – tačan odgovor A

Da bi posmatrač mogao posmatrati rad mobilnog tima i upisivati primjedbe u Zapisnik o radu biračkog odbora za mobilni tim, potrebno je da u **sjedištu izborne komisije, prije otvaranja biračkih mjesta ili na lokaciji na kojoj zatekne mobilni tim (na osnovi plana kretanja mobilnog tima koji dobije od izborne komisije), dođe do predsjednika biračkog odbora, pokaže akreditaciju i preda svoj važeći identifikacioni dokument, koji ostaje kod predsjednika mobilnog tima dok posmatra rad mobilnog tima.**

Pitanje broj (36) – tačan odgovor A

Ukoliko birač u glasačku kutiju ne ubaci sve glasačke listiće koji su mu izdati na biračkom mjestu, član biračkog odbora zadužen na kontrolu glasačke kutije upozorit će ga da je obavezan to uraditi. Ako birač ne postupi u skladu sa upozorenjem, predsjednik biračkog odbora će u **Zapisnik o radu biračkog odbora evidentirati ovaj slučaj zapisujući i podatke sa identifikacionog dokumenta birača.**

Pitanje broj (37) – tačan odgovor B

Ako birač koji glasa u odsustvu ošteti jedan od četiri glasačka listića, biračkom odboru vraća **kovertu sa sva četiri glasačka listića i od člana biračkog odbora zaduženog za izdavanje glasačkih listića dobija novu kovertu sa četiri nova glasačka listića.**

Pitanje broj (38) – tačan odgovor A

Ako birač koji glasa na redovnom biračkom mjestu ošteti jedan od četiri glasačka listića koja je dobio, biračkom odboru vraća **oštećeni glasački listić i od člana biračkog odbora zaduženog za izdavanje glasačkih listića dobija novi listić za isti izborni nivo, dok zadržava preostala tri glasačka listića koja nije ošteti.**

Pitanje broj (39) – tačan odgovor B

Predsjednik biračkog odbora vodi evidenciju akreditiranih posmatrača pristunih na biračkom mjestu u **obrascu Z4 Zapisnik o radu biračkog odbora**

Pitanje broj (40) – tačan odgovor B

Predsjednika i članove biračkog odbora koji svojim aktivnostima naruše kontinuitet glasanja, odnosno postupaju suprotno pravilima u toku glasanja ili brojanja glasačkih listića, može sa biračkog mjesta udaljiti **općinska/gradska izborna komisija.**

V- ZATVARANJE BIRAČKOG MJESTA

Pitanje broj (41) – tačan odgovor B

Predsjednik biračkog odbora u 18.45 sati (petnaest minuta prije zatvaranja biračkog mjesta) će **obavijestiti sve u i izvan biračkog mjesta da će biračko mjesto biti zatvoreno u 19.00 sati.**

Pitanje broj (42) – tačan odgovor A

Zbog problema na biračkom mjestu sa jednim biračem, predsjednik biračkog odbora je zatvorio biračko mjesto na pola sata. Birački odbor će svoj rad iza 19.00 sati produžiti **za pola sata.**

Pitanje broj (43) – tačan odgovor C

Nakon što posljednji birač napusti biračko mjesto u 19.00 sati, predsjednik biračkog odbora će **zatvoriti biračko mjesto, zalijepiti otvor glasačke kutije ljepljivom trakom, upisati u Zapisnik o radu biračkog odbora u Obrazac Z8 da je biračko mjesto zatvoreno u 19.00 sati i evidentirati prisutne posmatrače.**

Pitanje broj (44) – tačan odgovor C

Nakon završenog procesa glasanja mobilni tim predaje izborni materijal u sjedištu općinske/gradske izborne komisije.

VI - BROJANJE GLASAČKIH LISTIĆA, UTVRĐIVANJE REZULTATA NA BIRAČKOM MJESTU I PAKIRANJE

Pitanje broj (45) – tačan odgovor A

Radnje prilikom brojanja na biračkom mjestu obavljaju se sljedećim redoslijedom:

1. utvrđivanje glasačkih listića u glasačkoj kutiji;
2. brojanje glasačkih listića u glasačkoj kutiji;
3. brojanje glasova (sistem većinskog glasa);
4. brojanje glasova dobijenih sistemom otvorenih listi – glasovi za političke subjekte;
5. brojanje glasova dobijenih sistemom otvorenih listi – glasovi za kandidate unutar političkih subjekata

Pitanje broj (46) – tačan odgovor B

Kad predsjednik biračkog odbora otvori glasačku kutiju, istrese njen sadržaj na radnu površinu i svima pokaže da je glasačka kutija prazna, birački odbor **razvrstava glasačke listiće prema boji u 4 grupe, predsjednik biračkog odbora 3 grupe glasačkih listića stavlja u tri različite providne manje plastične vreće, a na stolu ostavlja grupu glasačkih listića sive boje.** Pravilnikom o provođenja izbora u Bosni i Hercegovini utvrđen je redoslijed brojanja glasačkih listića tako da se prvo broje glasački listići za članove Predsjedništva BiH, koji su sive boje, zatim glasački listići za Parlamentarnu skupštinu BiH, koji su plave boje, nakon toga u FBiH glasački listići za Parlament FBiH, listići ljubičaste boje i glasački listići za skupštine kantona, koji su bordocrvene boje, a u RS glasački listići za Predsjednika i potpredsjednike RS, koji su žute boje i Narodnu skupštinu RS, koji su smeđe boje.

Pitanje broj (47) – tačan odgovor A

Glasački listići se štampaju u različitim bojama, u zavisnosti od izbornog nivoa i to za izborne nivoe u Federaciji BiH:

Predsjedništvo BiH – glasački listić je **SIVE** boje,
Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH – glasački listić je **PLAVE** boje,
Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH – glasački listić je **LJUBIČASTE** boje
Kantonalne skupštine – glasački listić je **BORDOCRVENE** boje.

Pitanje broj (48) – tačan odgovor B

Glasački listići se štampaju u različitim bojama, u zavisnosti od izbornog nivoa i to za izborne nivoe u Republici Srpskoj:

Predsjedništvo BiH – glasački listić je **SIVE** boje
Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH – glasački listić je **PLAVE** boje
Predsjednik i potpredsjednici Republike Srpske – glasački listić je **ŽUTE** boje
Narodna skupština Republike Srpske – glasački listić je **SMEĐE** boje.

Pitanje broj (49) – tačan odgovor A

Po sistemu VEĆINSKOG GLASA birači glasaju za:

- 1. Predsjedništvo BiH**
- 2. Predsjednika i potpredsjednike RS.**

Pitanje broj (50) – tačan odgovor B

Po sistemu OTVORENA LISTA birači glasaju za:

- a) Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH**
- b) Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH**
- c) Narodnu skupštinu Republike Srpske**
- d) Kantonalne skupštine.**

Pitanje broj (51) – tačan odgovor C

Glasački listići koji se ne broje u utvrđenoj fazi redoslijeda brojanja, pakiraju se u **PROVIDNE** plastične vreće posebno za svaki izborni nivou i odlažu na način da ih svi prisutni mogu vidjeti.

Pitanje broj (52) – tačan odgovor A

Brojanje glasačkih listića vrši se uz prisustvo predsjednika i svih članova biračkog odbora, ili zamjenika predsjednika ili zamjenika člana biračkog odbora na biračkom mjestu gdje predsjednik ili član biračkog odbora iz opravdanih razloga ne može prisustvovati brojanju glasačkih listića.

Pitanje broj (53) – tačan odgovor B

Tokom brojanja glasačkih listića posmatrača se **ne mogu mijenjati i oni koji se zateknu u 19.00 sati, prilikom zatvaranja biračkog mjesta, mogu posmatrati aktivnosti biračkog odbora do kraja i mogu napustiti biračko mjesto kad god pozele.**

Pitanje broj (54) – tačan odgovor B

Birački odbor u FBiH broji glasačke listiće sljedećim redoslijedom: Predsjedništvo BiH, Parlamentarna skupština BiH, Parlament FBiH, kantonalna skupština.

Pitanje broj (55) – tačan odgovor A

Birački odbor u RS broji glasačke listiće sljedećim redoslijedom: **Predsjedništvo BiH, Parlamentarna skupština BiH, Predsjednik i potpredsjednici RS, Narodna skupština RS.**

Pitanje broj (56) – tačan odgovor A

Po završetku razdvajanja glasačkih listića po nivoima na biračkom mjestu u Federaciji BiH prvo se broje glasački listići za **PREDSJEDNIŠTVO BIH.**

Pitanje broj (57) – tačan odgovor A

Po završetku razdvajanja glasačkih listića po nivoima na biračkom mjestu u Republici Srpskoj prvo se broje glasački listići za **PREDSJEDNIŠTVO BIH.**

Pitanje broj (58) – tačan odgovor A

Ukoliko prilikom razdvajanja glasačkih listića birački odbor utvrdi da glasački listić bez važećeg zaštitnog znaka (vođeni žig), proglašava ga **nevažećim.**

Pitanje broj (59) – tačan odgovor A

Ukoliko prilikom razdvajanja glasačkih listića birački odbor utvrdi da su glasački listići bez štambilja i potpisa člana biračkog odbora, proglašava ih **nevažećim** i broj tih listića obavezno upisuju u Zapisnik o radu biračkog odbora.

Pitanje broj (60) – tačan odgovor A

Prilikom razvrstavanja glasačkih listića jednog nivoa članovi biračkog odbora su pronašli glasački listić koji je fizički oštećen, pocijepan do te mjere da se ne može utvrditi za koji politički subjekt je birač dao svoj glas, predsjednik biračkog odbora ga svrstava u **kategoriju nevažećih ostalih glasačkih listića.**

Pitanje broj (61) – tačan odgovor C

Prilikom razvrstavanja glasačkih listića jednog nivoa birački odbor je pronašao glasački listić na čijoj poledini piše "POŠTA". Predsjednik biračkog odbora će **proglasiti glasački listići nevažećim ostalim i obavezno upisati primjedbu u Zapisniku o radu biračkog odbora i navesti da je birački odbor u glasačkoj kutiji pronašao takav glasački listić.**

Pitanje broj (62) – tačan odgovor B

Prilikom razvrstavanja glasačkih listića za jedan nivo birački odbor je pronašao glasački listić koji je pocijepan napola. Na jednom dijelu glasačkog listića je birač markirao jednu političku stranku. Birački odbor će glasački listić tretirati kao **važeći i glas za datu političku stranku.**

Pitanje broj (63) – tačan odgovor B

Ukoliko je na glasačkom listiću za Predsjedništvo BiH (izborna jedinica Federacija BiH) birač glasao za jednog kandidata sa liste kandidata iz reda bošnjačkog naroda i jednog kandidata sa liste kandidata iz reda hrvatskog naroda, glasački listić je **nevažeći.**

Pitanje broj (64) – tačan odgovor B

Ukoliko je birač na glasačkom listiću – OTVORENA LISTA označio kvadratić ispred naziva jedne političke stranke i jednog nezavisnog kandidata, glasački listić je **nevažeći.**

Pitanje broj (65) – tačan odgovor B

Ukoliko je birač na glasačkom listiću – OTVORENA LISTA označio jednog ili više kandidata unutar liste jedne političke stranke i jednog ili više kandidata unutar liste jedne koalicije, glasački listić je **nevažeći**.

Pitanje broj (66) – tačan odgovor B

Glasački listić koji na kojem su označena dva kandidata i to jedan iz jedne političke stranke i jedan iz koalicije je **nevažeći ostali listić**.

Pitanje broj (67) – tačan odgovor C

Na jednom od glasačkih listića za Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH birač je stavio oznaku X u kvadratić ispred kandidata pod rednim brojem 4 jedne političke stranke. Taj glasački listić je **važeći i bit će računat glas za političku stranku i glas za kandidata**.

Pitanje broj (68) – tačan odgovor C

Ukoliko birački odbor ima predsjednika i dva člana, procedura drugog brojanja (brojanje glasova po kandidatima političkih subjekata) vrši se na način da je **predsjednik biračkog odbora čitač, a dva člana su evidentičari**.

Na biračkim mjestima sa tročlanim biračkim odborom (predsjednika i dva člana) proceduru brojanja glasova po kandidatima rade predsjednik i dva člana biračkog odbora i u tom timu nema kontrolora čitača.

Pitanje broj (69) – tačan odgovor B

Ukoliko birački odbor ima predsjednika i četiri člana, proceduru drugog brojanja (brojanje glasova po kandidatima političkih subjekata) vrši **tim od 4 člana biračkog odbora**.

Pitanje broj (70) – tačan odgovor C

Drugi krug brojanja (brojanje glasova po kandidatima političkih subjekata) predstavlja **brojanje glasova za kandidate u okviru političkih subjekata uz korištenje Pomoćnog obrasca za brojanja glasova po kandidatima**.

Pitanje broj (71) – tačan odgovor A

Prilikom brojanja glasačkih listića – OTVORENA LISTA ukupan broj glasova za svakog kandidata utvrđuje se korištenjem **POMOĆNOG** obrasca.

Pitanje broj (72) – tačan odgovor B

Ukoliko je birački odbor pravilno obavio sve aktivnosti na biračkom mjestu, prije otvaranja glasačke kutije u Obrascu brojnog stanja BS, test tačnosti je 0 (red 10 Obrasca) kada je **zbir – broj potpisa birača na izvodu iz Centralnog biračkog spiska (CBS), broj neiskorištenih i broj oštećenih glasačkih listića jednak broju zaduženih glasačkih listića**

Pitanje broj (73) – tačan odgovor B

Ukupan broj glasačkih listića – VEĆINSKI GLAS u glasačkoj kutiji je zbir važećih glasova kandidata i zbir nevažećih (neoznačenih i **ostalih**) glasačkih listića za dato biračko mjesto.

Pitanje broj (74) – tačan odgovor A

Ukupan broj glasačkih listića – VEĆINSKI GLAS u glasačkoj kutiji je zbir važećih glasova kandidata i zbir nevažećih (neoznačenih i **ostalih**) glasačkih listića za dato biračko mjesto.

Pitanje broj (75) – tačan odgovor B

Zbir važećih glasova svih kandidata – VEĆINSKI GLAS odgovara broju potpisa birača na izvodu iz Centralnog biračkog spiska za dato biračko mjesto samo ukoliko su svi birači pravilno glasali, odnosno nije bilo nevažećih (neoznačenih i **ostalih**) glasačkih listića.

Pitanje broj (76) – tačan odgovor C

Prilikom brojanja glasačkih listića po političkim subjektima – OTVORENA LISTA utvrđeno je da je jedna politička stranka dobila 250 glasova. Svaki kandidat unutar liste navedene političke stranke, koja se sastoji od 10 kandidata, može imati najviše 250 glasova.

Pitanje broj (77) – tačan odgovor A

Za političke subjekte koji nisu dobili glasove predsjednik u rubrike za glasove kandidata tih političkih subjekata upisuje **ČETIRI NULE (0000)**.

Pitanje broj (78) – tačan odgovor A

Predsjednik biračkog odbora sve obrasce ZR (većinski glas i otvorena lista) popunjava **crvenom olovkom**.

Pitanje broj (79) – tačan odgovor A

Predsjednik biračkog odbora u obrascu ZR – većinski glas popunjava podatke sljedećim redoslijedom: **upisuje broj biračkog mjesta u zaglavlju obrasca, broj potpisa sa Obrasca brojnog stanja BS, ukupan broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji, broj nevažećih neoznačenih, broj nevažećih ostalih, ukupan broj nevažećih glasačkih listića, broj glasova za svakog kandidata, zbir glasova svih kandidata (red UKUPNO na obrascu), broj važećih glasačkih listića, ukupan broj glasačkih listića, test tačnosti, broj plastičnog pečata sive vreće i potpisi svih članova biračkog odbora.**

Predsjednik biračkog odbora popunjava sve obrasce, između ostalih i Obrazac ZR – većinski glas, na način da prati redoslijed radnji koje birački odbor izvršava. Redoslijed popunjavanja obrasca prati redoslijed radnji biračkog odbora.

Pitanje broj (80) – tačan odgovor C

Na obrascu ZR – većinski glas nalaze se dva testa tačnosti (TEST 1 i TEST 2) u koji se upisuju rezultati podudaranja **broj potpisa birača na izvodu iz Centralnog biračkog spiska (CBS), broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji i zbir važećih i nevažećih glasačkih listića.**

Na obrascu ZR – većinski glas se nalaze dva polja koja imaju naziv Test tačnosti i služe biračkom odboru da poslije završenih određenih radnji kontroliraju ispravnost svog rada. TEST 1 je polje tri sa lijeve strane obrasca ZR – većinski glas. Nakon što predsjednik upiše u polje jedan broj potpisa i u polje dva ukupan broj glasačkih listića, predsjednik upoređuje ta dva broja kako bi utvrdio da su svi birači koji su glasali potpisali se na izvodu iz Centralnog biračkog spiska (CBS) i ubacili svoje glasačke listiće u glasačku kutiju. TEST 2 je polje devet sa lijeve strane obrasca ZR – većinski glas i služi predsjedniku biračkog odbora za provjeru podatka da li su svi glasački listići pronađeni u glasačkoj kutiji prebrajni i svrstani u kategoriju ili važećih ili nevažećih glasačkih listića.

Pitanje broj (81) – tačan odgovor C

Predsjednik biračkog odbora potpisuje Obrazac ZR – otvorena lista **na svim bijelim originalnim stranicama**.

Pitanje broj (82) – tačan odgovor A

Zapisnik o radu biračkog odbora i odgovarajuće obrasce potpisuju svi članovi biračkog odbora (ili njihovi zamjenici ako su angažirani u trenutku potpisivanja tih zapisnika).

Pitanje broj (83) – tačan odgovor A

Posmatrač traži od predsjednika biračkog odbora kopiju popunjenog obrasca ZR – većinski glas. Predsjednik biračkog odbora će **posmatrača uputiti da može popuniti obrazac ZR – većinski glas za posmatrača sa žute kopije navedenog obrasca, koja se nalazi istaknuta na biračkom mjestu.**

Pitanje broj (84) – tačan odgovor A

Neiskorišteni glasački listići pakiraju se u originalne kutije glasačkih listića i zatim u **PROVIDNU ZAŠTITNU VREĆU**.

Pitanje broj (85) – tačan odgovor A

Oštećeni glasački listići pakiraju se u kovertu i zatim u **PROVIDNU ZAŠTITNU VREĆU**.

Pitanje broj (86) – tačan odgovor C

Prebrojane važeće i nevažeće glasačke listiće za člana Predsjedništva BiH, zajedno sa plavom kopijom obrasca ZR – većinski glas, birački odbor pakuje u **sivu vreću**.

Boja glasačkog listića odgovara boji vreće u koju se pakiraju važeći i nevažeći glasački listići.

Pitanje broj (87) – tačan odgovor B

Na biračkom mjestu za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima neiskorištene i oštećene kovertu sa glasačkim listićima birački odbor pakira u providnu plastičnu veću vreću.

Birački odbor u zelenu vreću pakira kovertu sa glasačkim listićima koje su se nalazile u glasačkoj kutiji. U manju providnu plastičnu manju u pakiraju Zapisnik o radu biračkog odbora i Obrazac brojnog stanja BSN original u koricama. Izvod iz Centralnog biračkog spiska (CBS) predsjednik biračkog odbora treba predati izornoj komisiji neupakiran, jer je izborna komisija dužna da podatke sa izvoda proslijedi u Glavni centar za brojanje u elektronskoj formi.

Pitanje broj (88) – tačan odgovor C

Birački odbor za glasanje u odsustvu prebrojane i uvezane kovertu, po kombinacijama, zajedno sa plavom kopijom Obrasca brojnog stanja BSO pakuje u **crvenu vreću**.

Birački odbor za glasanje u odsustvu u providnu plastičnu veću vreću pakira neiskorištene i oštećene kovertu sa glasačkim listićima, a u providnu plastičnu manju vreću pakira izvod iz CBS, Zapisnik o radu biračkog odbora i Obrazac brojnog stanja BSO original u koricama.

Pitanje broj (89) – tačan odgovor B

Crvenu kopiju obrasca ZR – većinski glas predsjednik biračkog odbora **stavlja u kovertu za predsjednika biračkog odbora**.

Obrasci ZR i većinski glas i otvorena lista izrađeni su u pet kopija. Original bijela kopija se dostavlja Centralnoj izornoj komisiji BiH, plava kopija se stavlja u vreću sa prebrojanim važećim i nevažećim glasačkim listićima, zelena kopija se stavlja u kovertu za predsjednika izborne komisije, žutu kopiju predsjednik biračkog odbora lijepi na zid biračkog mjesta da svi mogu vidjeti izborne rezultate i crvena kopija ostaje predsjedniku biračkog odbora.

Pitanje broj (90) – tačan odgovor A

Plave kopije obrasca ZR – otvorena lista za nivo Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH predsjednik biračkog odbora stavlja u plavu vreću sa prebrojanim važećim i nevažećim glasačkim listićima.

Obrasci ZR i većinski glas i otvorena lista izrađeni su u pet kopija. Original bijela kopija se dostavlja Centralnoj izornoj komisiji BiH, plava kopija se stavlja u vreću sa prebrojanim važećim i nevažećim glasačkim listićima, zelena kopija se stavlja u kovertu za predsjednika izborne komisije, žutu kopiju predsjednik biračkog odbora lijepi na zid biračkog mjesta da svi mogu vidjeti izborne rezultate i crvena kopija ostaje predsjedniku biračkog odbora.

Pitanje broj (91) – tačan odgovor C

Originalni obrazac brojnog BS stanja u koricama birački odbor stavlja u **A3 kovertu za Centralnu izbornu komisiju BiH**.

Pitanje broj (92) – tačan odgovor A

Predsjednik biračkog mjesta je obavezan predati izornoj komisiji zapakiran izborni materijal **odmah po završetku svih aktivnosti, a najkasnije 12 sati poslije zatvaranja biračkog mjesta**.

Pitanje broj (93) – tačan odgovor C

Birački odbor dostavlja izornoj komisiji vreće sa izbornim materijalom **zapečaćene plastičnim pečatom koji na sebi ima serijski broj sastavljan od slova BA i 6 cifara**.

Pitanje broj (94) – tačan odgovor A

Pored zapakiranog izbornog materijala predsjednik biračkog odbora izornoj komisiji je dužan predati **glasačku kutiju**.

Predsjednik biračkog odbora je obavezan izornoj komisiji predati glasačku kutiju, jer je ona stalno materijalno sredstvo izborne komisije i koristi se i na narednim izborima. Preostali neosjetljivi izborni materijal predsjednik biračkog odbora nema obavezu vratiti izornoj komisiji.

Pitanje broj (95) – tačan odgovor C

Po dolasku u sjedište izborne komisije mobilni tim: **utvrđuje broj potpisa, broji neiskorištene i oštećene koverte sa glasačkim listićima te ih pakira u providnu plastičnu veću vreću, otvara glasačku kutiju, broji koverte sa glasačkim listićima koje pakira u narandžastu vreću zajedno sa plavom kopijom Obrasca brojnog stanja BSM. Nadalje, predsjednik mobilnog tima popunjava Obrazac brojnog stanja BSM, pakira izvod iz Centralnog biračkog spiska (CBS), Zapisnik o radu biračkog odbora, Obrazac brojnog stanja BSM i PDL obrasce u providnu plastičnu manju vreću i sve to predaju izornoj komisiji.**

Pitanje broj (96) – tačan odgovor A

Nakon utvrđivanja rezultata glasanja i pakiranja materijala, birački odbor odmah a najkasnije 12 sati nakon zatvaranja biračkog mjesta dostavlja izborni materijal izornoj komisiji, koja provjerava da li je materijal spakiran na propisan način i potvrđuje prijem u primopredajnom obrascu izbornog materijala **BO-İK**.

Pitanje broj (97) – tačan odgovor A

Ukoliko izborna komisija nije u mogućnosti objediniti utvrđene izborne rezultate zbog toga što birački odbor nije pravilno izvršio brojanje glasačkih listića, ili radi odstupanja koja ukazuju na neregularnosti predsjednika i članova biračkog odbora kod brojanja glasova, izborna komisija podnosi izvještaj Centralnoj izornoj komisiji BiH, sa zahtjevom za otvaranje vreće, kako bi se izvršilo pravilno brojanje glasačkih listića u cilju pravilnog objedinjavanja utvrđenih izbornih rezultata. Centralna izborna komisija BiH na osnovu tog zahtjeva donosi naredbu o otvaranju vreće sa glasačkim materijalom i brojanje glasačkih listića u cilju pravilnog objedinjavanja utvrđenih izbornih rezultata.

Pitanje broj (98) – tačan odgovor B

Ponovno otvaranje vreće vrši se samo za izborne nivoe gdje je došlo do nepravilnog utvrđivanja rezultata glasanja.

Pitanje broj (99) – tačan odgovor A

Za potrebe pravilnog objedinjavanja utvrđenih izbornih rezultata i brojanje glasačkih listića iz člana 72. stav (3) Pravilnika o provođenju izbora u Bosni i Hercegovini, izborna komisija dužna je osigurati adekvatan prostor, sa obučanim i certificiranim osobljem i mjerama sigurnosti.

Pitanje broj (100) – tačan odgovor A

Objedinjeni izborni rezultati glasanja u osnovnoj izornoj jedinici upisuju se u obrasce za zbirne rezultate ZR (većinski glas i proporcionalna zastupljenost) na nivou osnovne izborne jedinice. Obrasci za zbirne rezultate na nivou osnovne izborne jedinice sadrže sve podatke koje sadrže i obrasci za zbirne rezultate na redovnim biračkim mjestima.

Literatura:

- 1.Izborni zakon BiH ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22 i 51/22)
- 2.Pravilnik o provođenju izbora u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 27/22)
- 3.Priručnik za rad biračkih odbora – Opći izbori 2022.